

JAPONCI HOČEJO POGRABITI VSO KITAJSKO

ŠTIRISTO MILIJONOV KITAJCEV NAJ BI PALAGOMA PRIŠLO POD JAPONSKO OBLAST

Japonci se bodo polastili tudi vseh tujih koncesij v Sanghaju. — Vse protijaponsko gibanje na Kitajskem mora biti zatrto. — Po zavzetju Tajvana se je glavna kitajska armada umaknila proti Jugu. — Amerika naj posreduje na Daljnem iztoku.

BRUSELJ, Belgija, 12. nov. — Tukajšnja konferenca, čije svrha je uravnati spor na Daljnem iztoku, je dobila od Japonske že drugo noto, v kateri odločno izjavlja, da ne bo poslala na konferenco svojega zastopnika.

Neki visoki japonski uradnik, ki se pa ne mudi tukaj oficijelno; je namignil, da bi Japonska ne imela nič proti temu, če bi samo Amerika prevzela vlogo posredovalca.

Po zatrdilu tega Japonca ima Joseph C. Grew, ameriški poslanik v Tokio, vedno prost vstop v ameriško vnanje ministrstvo, kjer lahko dobi vse potrebne informacije ter stori vse za zaščito ameriških interesov na Kitajskem.

Po ponovni zavrtnitvi vabila je jasno, da bo Japonska ignorirala bruseljsko konferenco, kakor tudi ignorira pogodbo, ki jo je leta 1922 podpisala v družbi osmih držav ter se tiče nedotakljivosti kitajskega ozemlja.

Delegatje nestrpnost pričakujejo posebnega zasedanja ameriškega kongresa, ki se prične v ponedeljek in so radovedni, če bo dal kongres predsedniku kakšno večjo oblast, da nastopi kot posredovalec.

Po mnenju nekaterih bi bilo dobro založiti Kitajsko z orožjem in vojnimi potrebščinami, da bi se mogla bolj uspešno ustavljati Japoncem.

SANGHAJ, Kitajska, 12. nov. V popolni oblasti Sanghaja, je Japonska naznanila Angliji, Zdr. državam in drugim demokratskim državam, da hoče na Kitajskem iztrebiti vse protijaponsko gibanje ter 400.000.000 Kitajcev združiti v skupino azijskih narodov pod japonsko nadoblastjo.

Še važnejše kot to sporočilo pa je za Združene države in druge države obvestilo japonskega poveljnika generala Ivane Macuja, da bo Japonska vsilila svojo voljo tudi v angleških, ameriških in drugih mednarodnih koncesijah v Sanghaju in v celotnem ozemlju, ki se ga je dosedaj na Kitajskem polastila.

Macuj je častniškim poročevalcem rekel, da Japonska pričakuje, da bodo vse države priznale njeno zmago in bodo z njo sodelovale pri zatiranju protijaponskega gibanja na Kitajskem.

Ta generalova izjava je postavila velik problem za Anglijo, Francijo in Združene države.

Mnogo kitajskih voditeljev protijaponske agitacije se nahaja v tujih koncesijah in tuje države se boje, da bodo Japonci vpadli v te koncesije, da dobe v svoje roke te Kitajce.

Tuje države so v veliki zadregi, kaj bodo storile, ako bo general Macuj zasedel tudi tuje koncesije in bo, kot je zagrozil, tudi postavil cenzuro za pisma in brzojave in prevzel mornariško carino ter bo skozi tuje koncesije prevažal vojaštvo in vojni material.

Po splošnem mnenju bodo države proti Japonski bolj popustljive, da se izognejo nevarnosti vojne z Japonsko.

PEIPING, Kitajska, 12. nov. — Japonska armada, ki prodira ob Peiping-Hankov železnici nekaj milj severno od meje Honan, je v nevarnosti, da jo bo napadel oddelek kitajske 29. armade.

William Green zahteva revizijo N. L. R. B.

CELIPOLKISO BILI UNIČENI PRI ARAGONU

Republikanci so hoteli zavzeti gorsko trdnjavo. Gen. Franco je mobiliziral armado 400.000 mož.

HENDAYE, Francija, 12. novembra. — Poročila, ki prihajajo čez mejo, naznanjajo, da so fašisti pobili več sto republikancev, ko so hoteli zavzeti močno gorsko "trdnjavo" na aragonski fronti.

Glavni stan generala Franca v Saragossi naznaja, da obležalo ob žičnih barikadah 400 do 500 sovražnikov in da je polje pokirto z mrlji ob vznožju hriba, ki je zaznamovan s številko 1100.

Hrib št. 1100 se nahaja ob glavni cesti med Jaco in Huesco, kjer je general Franco mobiliziral armado 400.000 mož, 1000 topov, 1000 tankov in oklopnih avtomobilov ter 200 aeroplanov za svojo ofenzivo proti Kataloniji.

Zgodaj zjutraj je vladna artilerija pričela obstreljevati močno utrjeni hrib. Ob treh popoldne je hrib naskočila infanterija. Fašisti so čakali, da so republikanci prišli na pomoč hriba, tedaj pa so pričeli streljati s strojnimi. Republikanci so bili večinoma pobiti, le nekaj se jih je razprostrlo po okolici. Pol ure pozneje je prišel drugi napad in vojaki so iskali kritje za svojimi padlini tovariši. Pri dveh zadnjih napadih so fašisti pustili, da so dospeli do žičnih barikad, predno so pričeli na nje streljati s strojnimi.

MADRID, Španska, 12. nov. — Navzlic temu, da si stoji na različnih frontah nasproti skoraj milijon vojakov, je Španska obhajala dan premirja.

Vladno poročilo, ki je najkrajše, ki je bilo še kdaj objavljeno, pravi, da ni bilo posebnih bojov na nobenem kraju, razun med Teruelom in Saragoso.

Vladna artilerija obstreljuje cesto med Teruelom in Saragoso, da prepreči zbiranje fašističnih čet.

GOVERNER EARLE BOLAN

HARRISBURG, Pa., 12. nov. — Governer države Pennsylvanije je zbolel na želodec. Po zatrdilu zdravnikov bolezen ni nevarna.

HITLER JE ČESTITAL LAŠKEMU KRALJU

BERLIN, Nemčija, 11. nov. — Državni kancelar Adolf Hitler je čestital italijanskemu kralju za rojstni dan. V čestitki ga imenuje "kralja Italije in cesarja Abesinije."

TRIJE RUSKI POSANIKI ARETIRANI

Aretirani so bili poslani ki v Berlinu, Varšavi in Angori. — Nemški konzul je bil poklican iz Ljeningrada.

LONDON, Anglija, 12. nov. — Londonski list "The Daily Telegraph" je od svojih poročevalcev v Moskvi in Varšavi prejel poročilo, da so bili aretirani trije sovjetski poslani ki in sicer Konstantin K. Jurenev v Berlinu, J. H. Davtian v Varšavi in Mihael Karski v Angori. List tudi naznaja, da je bil na zahtevo sovjetske vlade iz Ljeningrada odpoklican nemški konzul Sommer.

Poslanik Jurenev je bil poslanik v Berlinu šele od 17. julija. Prej je bil več let poslanik na važnem mestu v Tokiju, kjer je vodil pogajanja za prodajo kitajske železnice v Manchuu.

Poslanik Davtian je bil pred enim mesecem odpoklican iz Varšave. Skupno z njim je bila tudi aretirana njegova žena, bivša operna pevka, ker je imela ljubavno razmerje z maršalom Mihaelom N. Tuhačevskim, ki je bil s sedmimi drugimi generali ustreljen 12. junija.

Poleg tega pa je bil odstavljen V. A. Kurz kot generalni ravnatelj inturista, ki ima svoje urade po vseh večjih mestih sveta.

Po drugih poročilih je bil tudi aretiran izdelovalec sovjetskih aeroplanov A. N. Tupolev in bivši poljedeljski komisar Jakob A. Jakovlev.

ANGLEŠKI KRALJ BO BOLJE ZASTRAZEN

LONDON, Anglija, 12. nov. — Tekom večerajšnjega praznovanja Dneva premirja se je približal kralju Juriju VI. 43-letni Stanley Storey ter zaklical: — Vse to je hinavščina. Nehajte že vendar enkrat! — Policisti so ga prijeli in odvedli najprej na stražnico, potem pa v bolnišnico, kjer so zdravniki dognali, da je Storey umoboln. V bodoče bo angleški kralj pri javnih prireditvah bolj zastražen, da se slični prizori ne bodo ponovili.

BOMBE NA AMERIŠKI LASTNINO

CINAN, Kitajska, 11. nov. — Naprave ameriške Standard Oil družbe v Laokovu, 3 milje severno od Cinana, so bile nekoliko poškodovane, ko so japonski aeroplani bombardirali mesto. Bombe so razbile vrata in šipe na oknih.

BRAZILIJA JE MIRNA POD NOVO VLADO

Dva guvernerja sta odstopila, eden je bil odstavljen. — Vlada ne bo fašistična.

RIO DE JANEIRO, 12. nov. — Ves brazilski narod je miren. Sodeč po obnašanju ljudi po ulicah, so ljudske mase mirno sprejele diktatorstvo predsednika Getulio Vargasa. Trgovina gre dalje kot navadno.

Nova ustava je bila objavljena. Ljudstvo največ razpravlja o smrtni kazni, ki je bila po novi ustavi prvič vpeljana v Braziliji.

Ko je bila razglašena nova ustava, je celi kabinet naznanil svoj odstop. Predsednik Vargas pa v tem ni še ničesar ukrenil, ministri bodo večinoma ostali v novem kabinetu.

V državah Bahia in Pernambuco je bilo razglašeno obsešno stanje in oba guvernerja sta odstopila. Guverner države Rio de Janeiro Protogentus Guimares je bil odstavljen in na njegovo mesto imenovan Ernani Amaral Peixoto.

Vargas je naznanil, da mora biti železnice razvite, posebno za dostop v oddaljene kraje dežele. Povečana mora biti železna industrija, ker je dežela bogata na železni rudi.

Predsednik je tudi rekel, da morate biti armada in mornarica za obrambo dobro preskrbljeni in da bo Braziliji delovala z drugimi državami za mir.

Predsednik Vargas je tujim diplomatom zagotovil, da njegovo diktatorstvo ne pomeni fašizma, temveč demokracijo, ki je prikladna za "brazilske potrebe".

Diplomati so vprašali v vnanjem uradu, ako je Vargas državni preobrat v kaki zvezi s fašizmom. Izvedeli so, da sta nemški in italijanski poslani ki skušala pridobiti predsednika Vargasa za italijansko - nemško - japonsko protikomunistično zvezo, da pa sta bila zavrnjena.

Vargas pa je svojem govoru po radiju naznanil, da bo znižan davek na izvoz kave in da vlada ne bo več kupovala kave in je uničevala, kadar je pridelek prevelik, da bi s tem obdržala ceno.

Vnanji minister Mario de Pimentel je izjavil, da nova brazilska korporativna ustava ni fašistična in ne komunistična, temveč demokratična v modernem smislu. To izjavo je podal po konferenci s celim diplomatskim zborom.

Justični minister Francisco Campos je tudi zatrdil, da Brazilija ni postala fašistična država ter rekel, da bo predsednik Vargas v kratkem odgovoril na poročila, ki prihajajo iz Nemčije in Italije in ki z navdušenjem pozdravljajo "novo fašistično državo v Južni Ameriki."

PREDSEDNIK A. F. I. SE POGAJA DIREKTNO Z ROOSEVELTOM

WASHINGTON, D. C., 12. nov. — Včeraj je bil v Beli hiši predsednik Ameriške Delavske Federacije m. Green ter pozval v imenu Federacije predsednika Roosevelta, naj temeljito reorganizira National Labor Relations Board (NLRB).

ANGLIJA BO PREVZELA PREMOGOVNIKE

Vlada bo najela posojilo za nakup rudnikov. — Država bo prevzela ves premog v deželi do leta 1942.

LONDON, Anglija, 12. nov. — Drugi zgrad "državnega posredovanja v industriji" ali takoimenovanega toryskega socializma je bil podan, ko je vlada objavila premogarsko postavo, po kateri bo ves premog v Angliji, znan in neznan, prešel v državno last do 1. julija 1942.

Vrednost vseh premogovnikov v Angliji je vlada določila na 66.450.000 funtov sterlingov in bo za ta znesek najela posojilo. Koliko je treba plačati kakim družbi za kak rudnik, bo določila premogarska komisija, katero bo imenovala vlada. Noben član komisije pa ne sme biti ali poslanec ali pa udeležen v premogarski industriji.

V Angliji je od 4000 do 5000 lastnikov premogovnikov. Cenitev rudnikov bo določena po vrednosti 1. januarja, 1939.

Anglija je imela že dolga leta velike težave v premogarski industriji. Rudniki v mnogih slučajih niso bili zadostno opremljeni s stroji in drugimi potrebščinami. Vlada hoče vse rudnike združiti v veliko celoto in jih kot tako obravnavati. S tem bodo stroški obratovanja zelo znižani, kar bo imelo za posledico znižanje cen premoga in boljše razmere za delavce.

ZRTVE PARALIZE

WASHINGTON, D. C., 12. nov. — Iz poročila Public Health Service je razvidno, da je v Združenih državah zbolelo na otroški paraliz 8450 oseb med 1. januarjem in 16. okt. Leta 1931 je bilo v istem razdobju 13.600 slučajev te bolezni.

ril na poročila, ki prihajajo iz Nemčije in Italije in ki z navdušenjem pozdravljajo "novo fašistično državo v Južni Ameriki."

Federacija je na svoji konvenciji, ki se je nedavno vršila v Denverju, Colo., obložila N. L. R. B., enostranstva ter da je pri vsaki priliki bolj naklonjen Lewisovemu odboru kot pa Delavski federaciji. Delegatje so naročili Greenu, naj glede te stvari pride s predsednikom Rooseveltom na jasno.

Pozneje je rekel Green, da mu je predsednik obljubil natančni preštudirati seznam slučajev, glede katerih trdi Federacija, da se ji je godila krivica.

Green je bil v Beli hiši par ur zatem, ko je Odbor za delavske odnose naročil Consolidated Edison Company of New York in njenim šestim podružnicam, naj prekličejo pogodbo, ki so jo sklenile z International Brotherhood of Electrical Workers, organizacijo, pripadajočo Delavski Federaciji.

žalo ob žičnih barikadah 400 do pravljala tudi o minimalnih plačah. Tozadavna predloga bo prišla na vrsto v posebnem zasedanju kongresa.

BRUNO MUSSOLINI NE SME V NEVARNOST

LUGANO, Švica, 12. nov. — Iz Rima prihaja poročilo, po katerem bo il ducejev sin Bruno Mussolini, ki je šel na Španjko, da bombardira špansko civilno prebivalstvo, v kratkem poklican domov.

"Junak" bombardiranja v Abesiniji, je bil nastanjen na otoku Majorki. Od tam je navadno letal nad španska mesta in jih bombardiral. Španski vladni letalci so nato pogosto prileteli nad Majorko in so bombardirali razne kraje, zlasti pa veliko letališče, ki so ga zgradili Italijani. Vladni letalci so iskali "abesinskega junaka", da bi ga ubili. Fašistične oblasti pa so se bale za življenje Mussolinijevega sina in so odredile, da je bil poslan "na varno". Nič več mu ni dovoljeno, da bi letal nad Španjko, kajti Španjka ni Abesinija, ki ni imela aeroplanov in je mladi Mussolini brez kake nevarnosti za svoje življenje mogel "junaka" metati bombe.

COMPANYSOV SIN BOLAN

PARIZ, Francija, 12. nov. — Predsednik avtonomne španske države Katalonije, Louis Companys, je dospel danes sem v spremstvu svoje žene in hčerke. Namenjeni so v Bruselj, kjer leži Companysov sin nevarno bolan v neki bolnišnici.

J. Lunsha, Sec.

"GLAZ NARODA". 216 W. 18th Street, New York, N. Y.
Telephone: CHelsea 3-1242

New York, N. Y.

Slika je bila posneta pred predsednikovim domom v Hyde Parku na dan volitev.

naš naključje pri pošiljateljih okrogle vrste (npr. sto, dvesto, štiri) šmarjev barvana hr, kakšni takšni izpisi na naših streh, vrh, poleg tega je na pošiljanje neokroglih vrst tudi razmeroma drago.

SLOVENIC PUBLISHING CO. (Travel Bureau)

težke vesti: Zmota ni greh.'

Kratka Dnevna Zgodba

PETER ADAM:

ZLATI KODRI

(Iz češčine.)

Ob desetih je utihnil pisalni stroj. Prvi grizljaji žužine so bili svedeni skoraj tiho, potem so se pa razpredli pomenki. Najprej o dogodkih prejšnjega dne. Drugače se je govorilo vse leto o počitnicah. Samo Helena, ki se je bila pravkar vrnila enomesečnih počitnic v Jugoslaviji, je molčala. Jedla je žemljo z maslom, in če jo je kdo vprašal kako se je počutila na počitnicah, je odgovarjala: dobro.

— Hitro so minile počitnice, kajne?
— Da, hitro.
— Kam se pa napotiš prihodnjice?
— V Jugoslavijo.
— V isti kraj?
— Da.
Sanjavo je jedla žemljo in zrla nekaj v strop, kakor da je tam sinje nebo. Lasje so ji padali na čelo.
— Ali si vsa zagorela kakor v obraz?
— Da.
— Mar si pozabila govoriti? Zasmejala se je in si pogladila lase.
— Toda lepo vam pristoja to, — se je oglašil nekdo izmed meških.

— Temna polt in črni lasje — je pripomnil.
V zadregi se je nasmehnila.
— No, nikar se ne sramujte, da ste lepa.

Dejala mu je: — Če so vam všeč črni lasje, bi morali bolj gledati svojo ženo.
V prihodnjih dneh se je zdelo, kakor da Helena sploh ni v pisarni. Tu pa tam so spravili iz nje nekaj besed, mnogo pa ni govorila. Najbrž se je zaljubila, so mislili.

— Kdaj hočete na dopust?
— jo je vprašal predstojnik oddelka.
— Meni je vseeno, — kadar koli.
— Če ste se namenili zopet v Jugoslavijo, bi morda lahko nastopili dopust pred julijem ali avgustom, da bi imeli kolegi z otroki dopust med šolskimi počitnicami.

Helena je dobila dopust v maju in odpotovala je.
Ko se je v juniju vrnila, je bil marsikdo presenečen. Bila je zagorela kakor laj. Sklonila je glavo in na čelo so ji padli krasni zlati kodri.

Pozabili so jo vprašati, kako je bilo na počitnicah. Toda povedala jim je to sama, kazala je fotografije in pripovedovala o izletih z ribiči, slednjice je pa dejala:
— Prihodnje leto odpotujem zopet tja.

Dva dni po njenem odhodu je dobila ena izmed njenih tovarišic od Helene pismo: — "... in nočem umreti v pisarni. Hočem se omožiti in omožim se. Toda to pismo je namenjeno samo Tebi. Drugi ne smejo zvedeti zanj, dokler bom na dopustu. V pisarno se ne vrnem več. Ko me prihodnjice srečaš, bom že omožena."

"Zdaj Ti pa povem zakaj sem si dala pobarvati lase. Ko sem bila prvič v Jugoslaviji, sem prvič v življenju zavidala zlatolaskam. Skoraj na rokah so jih nosili, kakor v skandinavskih krajih črnolasko. Ko mi je prvič prišlo na misel, da bi si dala pobarvati lase, sem se smejala tej misli. Na drugem dopustu sem se pa odpeljala iz Česke kot zlatolaska in recept se je imenitno obnesel."

"Seznanišla sem se na nekem izletu z ribičem. To ni nič posebnega, kajti tu je vsak človek ribič. In nokoč sem se peljala z njim na otok."

"Rodbinske razmere Te ne

bodo zanimalo. Povem Ti samo to-le: Moj izvoljenec je mlad, lep fant, ima hišico, od roditeljev samo očeta. Vasica je majhna, vse naokrog morje. Drug svet. Skratka. Čez mesece dni se omožim."

Tovarišica je zares molčala. Tri dni pred Heleninim nastopom je dobila priporočeno pismo: — "... upam, da si molčala. V ponedeljek na svidenje!"

Prispela je. Prišla je v pisarno. Nič ni govorila, nič ni povedovala, Sanjavo je zrla nekam v strop. Morda je bilo tam sinje nebo.

Na čelo so ji padli zlati kodri. Zlati na vrhu, spodaj pa že zopet črni.

Helena je stopila k tovarišici in dejala tiho:

— To je bila sleparija in pri njej ni bilo frizerja.

— Čez nekaj časa je vprašala tovarišica Heleno:

— Kam odpotuješ prihodnje leto na počitnice?

— Nekam na sever.

Najhitrejšje živali sveta

V Londonu prirejujejo enkrat na teden velike dirke med hrti. V katerih ti najurnejši izmed vseh pasjih pasem med seboj tekmujejo, kdo bo hitrejši. Te tekme imenujejo "derby malega človeka." To pa zaradi tega, ker se teh dirk lahko udeležijo tudi manj premožni ljudje s svojimi živalmi, medtem ko se konjskih dirk udeležijo lahko le plemeniti konji zelo bogatih ljudi. Sedaj pa bo hočeno te tekme hrtov napraviti še bolj privlačne za množice. V okviru teh tedenskih tekmovalij med psi na stadionu v Harringay pri Londonu bodo sedaj dirkale tudi "najhitrejšje mačke sveta."

Sicer je znano, da nobena mačka ne more unesti svojih peta pred naglim psom, zlasti pa ne pred hrtom. Toda na teh dirkah ne bodo nastopale naše domače muce, marveč so iz Afrike v ta namen dobili najhitrejšje mačke plemi, ki se po angleško imenuje "cheetah." To so velike mačke, podobne leopardom, so progaste ter velike kakor volčji pes. Kadar te mačke drve za svojimi plenom, so nepopisno urne, tako da jih ne more dohiteti noben pes. Znani lovec na afriško veliko zverjad Gandar Dower je sedaj zdresiral deset teh živali, deloma v afriški koloniji Keniji, deloma pa v Londonu. Posrečilo se mu je, da jih je ta

ko ulomail in navadil, da ubogajo na njegovo besedo. Kadar je torej na dirkališču treba dirjati za električnim zajcem, tedaj se te mačke za črta dobro obnesejo. Dower pravi, da so te mačke najbolj urna štirinožna živa bitja na svetu. Najurnejši hrt se z njimi niti primerjati ne more.

Toda te čudovito urne mačke imajo vendar svoje muhe, s katerimi morajo prireditelji računati. Te mačke namreč ne teko na slepo za še tako lepim električnim zajcem. One hočejo teči samo za takim plenom, ki ima kaj mesa na sebi in krvi. Zato so morali pred vsako poskušnjo zaklati kunca ter njegove ostanke privezati na električnega zajca. Ko živali enkrat zavohajo kri in meso svojega plena, takrat jo pa udere za njim. Ko pa se dirka konča, je hrt zadovoljen, če ga gospod malo poboža ali pa mu da kosček sladkorja. Toda mačke niso mnenja, da bi se za tako malenkost splašalo dirkati. Po končani dirki mora vsaka izmed njih dobiti kos mesa, sicer postane uporna in niti gospod Dower ne bi imel veselja tolažiti njeno nevoljo.

Te mačke so začeli dresirati v Afriki tako, da so jim za zadnji konec avtomobila privezali kos kunčjega mesa. Avto je z vsilo dirjal po cesti ter za

KRALJICA PALMOV OTOKOV.

Zadnja, kolikor toliko samostojna država na otokih Južnega morja je Tonga, kateri vlada kraljica Salote. Ta pristna južnomorska rjava kraljica je te dni prispela v avstralsko mesto Sidney na obisk. Ko je njen oče Tubou II. l. 1917 umrl, je izročil vladu svoji tedaj 18-letni hčerki Saloti, ki pa je pokazala toliko vladarskega smisla, da je iz svojih 100 Palmovih otokov napravila pravo srečno državo, kakršne najbrže nikjer drugod nima svet.

V državi Tonga ni ne bogastva ne revščine, ker je tako urejeno, da za vse, kar državljan potrebuje, skrbi občinstvo. Vsak izmed 20,000 Tongancev zna pisati in brati, ker imajo izvrstne šole. Država sama ne pozna nobenih državnih dolgov, zato so tudi davki, kaj malenkostni. Na drugi strani pa imajo državljan vsak zase velike prostosti, tako da ne čutijo nobenega pritiska od strani kake oblasti.

Ker je kraljica zelo pobožna ženska, je v svojih postavih, katere je izdala, poskrbel, da se v vsaj državi ne delja natančno in vestno posvečuje. V tem ozirju je kraljica nenavadno stroga. Kraljica je bila vzgojena v angleškem zavodu na Novi Zelandiji, zato se drži tudi nekaterih angleških navad. Tako zabteva, da se mora praznovati tudi sobota, kakor jo praznujejo Angleži. Zato tudi v njenem kraljestvu v soboto nihče ne sme kaj delati ali igrati. Kraljica seveda izvrstno govori angleški jezik ter je sploh zelo izobražena. Zato pa med svojimi državljanji pospešuje civilizacijo, katere se je med njenim vladanjem res zelo razširila. Kraljica ima lepo palačo, v kateri prebiva s svojim možem ter s svojimi tremi otroci.

seboj vleka kos mesa. Mačke pa so seveda dirkale za avtomobilom, za katerim je tako prijetno dišala kunčja pečenka. Treba pa je bilo premagati še eno nepriliko. Psi in mačke se že od nekdaj ne morejo trpeti. Toliko manj bi se mogle trpeti te mačke s hrti, ki so tudi precej petelinasti, psi. Zato je bilo treba precej truda, dokler niso mačk in psom navadili drugega na drugega, da se sedaj vsaj prenašajo in se bodo prenašali, ko bodo morali med seboj tekmovali. Vendar pravijo, da ni posebne nevarnosti, da bi se mačke in psi med dirko kako spopadli, ker mačke svojih pasjih konkurentov sploh ne bodo videle. Kakor hitro bodo namreč začele teči, jim hrti ne bodo več znatno pustile zadaj.

Torej to je najnovejša londonska senzacija, ki sedaj razburja londonske živce mnogo bolj kakor pa Japonci ali pa pa odbor za nevmeševanje.

Georges Ohnet:

Zadnja Ljubezen

20

Oči tistega trenutka se je izpremenilo vse njuno življenje. Postalo je polno mrzličenega, pritenega nemira, kajti svet ni smel imeti niti sence dvoma o korektnosti njunega obvezanja.

Armand je zabajal k princesi še redkeje kakor prej. Toda Waradinova vztrajnost mu je šla na živce. Bil je ljubosumen na tega vsiljivega gizdalina, na drugi strani se je pa njegova značajnost upirala pri misli, da pušča majorja igrati smešno vlogo španske stene. Nekega dne je prosil Mino, naj odklopi svojega čestiteca. Mina ga je ubogala brez najmanjšega oklevanja, toda ta neprevidnost je rodila kmalu zelo težke posledice.

V svojih čustvih temeljito ohlajeni Waradin je ves srdit poizvedoval in prišel je slednjič do sumničnega princepe, smatrajoč njeno ravnanje za izdajstvo. Bil ji je za petami vedno, kadar je odhajala z doma in kjer jo je prej spremljal, ko je hodila k siromakom. In nekega dne odkril tajna vrata v ograji okrog vrta hiše, kjer je stanoval de Fontenay. Trikrat se je vrnil ta tisti kraj, bil je baš večer, je ostal do enajstih ponoči skrit v kotu pred hišo in ko je princesa slednjič prišla iz nje, ji je skrivaj sledil. Princeza se je ustrašila korakov v tišini samotne ulice, obrnila se je in zagledala vsa prestrašena pred seboj majorja. Obstala je, od strahu so ji klecnile noge. Major se ji je približal s pretirano vljudnostjo, držeč klobuk v roki se ji priklonil, rekoč:

— Ne stojte tu, milostljiva, mimoidoči bi vas lahko poznali. Dovolite, da vas spremim do vaše kočije.

Mehanično se je pustila odvesti h kočiji. Šele tam si je nekoliko opomogla in spoznala, kako strašna nevarnost ji preti. Ozrla se je na Waradina, rekoč:

— Vstopite z menoj! Govoriti moram z Vami!

Ubogal jo je. Kočija se pa ni ganila z mesta. Za dremajočimi konji se je razvil v kočiji oster in kratek razgovor:

— Kako se drznete volniti za menoj?

— Kako ste se drznili varati me?

— Mar sem imela do vas kakršnekoli obveznosti?

— Sprejeli ste neizgovorjeno obveznost, da ne boste dajali nikomur prednosti pred menoj.

— Zares govorite kakor da bi bili moj mož.

— Če bi bil vaš mož, bi ne bil niti prevaran, niti besen. Toda vi ste zlorabili moje zaupanje, moje potrpežljivost. In ošvetil se bom.

— Zeni grozite!

— O, ne gre za vas, temveč za vašega ljubčka.

Po teh besedah je princesa nepremično obsedela in groza jo je obšla. Do razgovora z majorjem niti pomislila ni, da hoče le-ta nastopiti proti Armandu, Misel, da bo moral stopiti njen oboževani Armand pred tako strašnega nasprotnika jo je navdala z grozo. Njena volja je otrpnila. Že je hotela prositi Waradina, naj prizanesi Armandu, pa si je v zadnjem hipu premislila. Mar bi ne pomenilo to omalovaževati Armanda? Toda kaj naj stori?

Zahtela je in šele solze so ji toliko olajšale bolelost, da je mogla zopet govoriti.

In kriknila je:

— Tako torej se mi hočete oddolžiti za moje prijateljstvo? To mi hočete storiti zato, ker sem vam bila vedno dobra in prizanesljiva, dobro mi hočete poplačati z zlom?

Videč jo tako skrušeno je major upal, da bo dosegel žrtve od svojega tekmeča.

— Sami dobro veste, da zato govorim z vami tako, ker sem vam neizmerno udan. Vaše razmerje, o katerem pride glas kmalu v javnost, me bo strašno smesilo. Ne pozabite, da sem vas ljubil dve leti, zdaj pa naj bi mirno gledal, kako mi je drugi odnesel znago izpred nosa. Ne, to presega moje moči. Tega ne prenesem, razen če bi mi doprinesli dokaz svoje ljubezni...

— Kakšen dokaz?

— Dovolite mi vrniti se k vam in zapodite grofa.

Dvignila je glavo in zardela od jeze, oči so se ji zaiskrile tako srdito, da je Waradin kar osupnil, potem se je pa zvonko zasmejala rekoč:

— Zapodite ga! Zdaj, ko sem pripravljena žrtvovati vse za njegovo srečo?

(Dalje prihodnje.)

ZNAMENITI ROMANI KARLA MAYA

Kdo bi ne hotel spoznati "Vinetova", idealnega Indijanca, ki mu je postavil May s svojim romanom najlepši spomenik?

Kdo bi ne hotel biti z Mayem v "Padišahovi senci" pri "Oboževalcih Ognja", "Ob Vardarju"; kdo bi ne hotel čitati o plemenitem konju "Rihju in njegovi poslednji poti"?

TO SO ZANIMIVI IN DO SKRAJNOSTI NAPETI ROMANI I I

IZ BAGJADA V STAMBUL 4 knjige, s slikami, 627 strani Indijalec; Na lovu; Spet na divjem zapadu; Rešeni salijoni; Dedici Cena 2.50

V GORAH BALKANA 4 knjige, s slikami, 576 strani Vsebine: Smrt Mohamed Emira; Karavana smrti; Na begu v Gorop; Družba En Nat; Cena 1.50

KRIŽEM PO JUTROVEM 4 knjige, 543 strani, s slikami Vsebine: Jesero smrti; Moj roman ob Nilu; Kako sem v Mekko romal; Pri Samarih; Med Jerzidi Cena 1.50

PO DIVJEM KURDISTANU 4 knjige, 694 strani, s slikami Vsebine: Amadija; Beg iz ječe; Krona sveta; Med dvema ognjema Cena 1.50

PO DEŽELI SHIPETARJEV 4 knjige, s slikami, 577 strani Vsebine: Brata Aladžija; Koča v soteski; Miriditi; Ob Vardarju Cena 1.50

SATAN IN ISKARIOT 12 knjig, s slikami, 1784 strani Vsebine: Iskanje; Yuma; Betar; Na sledu; Nevarnosti nasproti; Almaden; V treh delih sveta; Cena 2.50

WINETOV 12 knjig, s slikami, 1753 strani Vsebine: Prvikrat na divjem zapadu; Za življenje; Nšo-č; Lepa Indijanka; Proklestvo sneta; Za detektiva; Med Komanč in Apači; Na nevarnih potih; Winetovov roman; Sans Ear; Pri Komančih; Winetova smrt; Winetova oporoka Cena 2.50

ŽUT I 4 knjige, s slikami, 597 strani Vsebine: Boj s medvedom; Jama draguljev; Končno —; Rih, in njegova poslednja pot Cena 1.50

Naročite jih lahko pri:

KNJIGARNI "Glas Naroda"

216 West 18th Street

New York, N. Y.

Pogled na North Beach v bližini New Yorka, kjer grade letališče, ki bo najveje na svetu. V ozadju je videti New York.

Ljubezen za ljubezen

ROMAN IZ ŽIVLJENJA ZA "GLAS NARODA" PRIREDIL: I. M.

23

"Ne, gospod doktor, prosim, tega nikar ne verujte! Lizika vse to dela, ker ima dobro srce," pravi Hana prijazno. "Vem, gospa Moran, gospica Liziko pozna mnogo bolj, kot pa sama misli," pravi ginjen. V svoji zadregi Lizika ježno vzroji: "Moj Bog, Hana, nikar ne pretiravaj tega, kar je samo po sebi razumljivo." "Dobro je dobrim ljudem vedno samo ob sebi razumljivo, gospica Lizika," pravi Henrik prijazno. Naglo in radovedno ga Lizika pogleda, ko pa se njen pogled sreča z njegovim, takoj skloni glavo nad svoje delo. Henrik se nato prav ljubeznivo razgovarja s Hano, da Lizika dobi dovolj časa, da se zbere. Da je bila zelo raztresena, je prav dobro opazil. Kmalu nato pa pride gospod Rasmussen na konju s polja. Dr. Warren vstane in se poslovi od obeh dam. Pred Liziko se uljudno in viteško prikloni. "Torej na svidenje na Herberga pri praznovanju, ako vas prej ne vidim, milostljiva gospica." Popolnoma kot prava dama in dostojanstveno se prikloni Lizika, Warren pa odide z zadovoljnim nasmehom. Sladka, mala trnica: ko bi vedela, kako zelo si se izdala, nazvle svoji razdraženosti, — si misli Henrik. Nato pa pozdravi Karla Rasmussena, in gre z njim v njegovo pisarno.

Ko Warren odide, pravi Lizika z navideznim oddihom: "Hvala Bogu, da je šel." Hana pa skrivaj in poizvedovalno pogleda k njej. Že davni ni več verjela, da se ji dr. Warren zdi tako neznosen, kot je vedno poudarjala. "Saj je vendar zelo ljubezniv in dober, Lizika." "Misliš? Jaz ga pa kar ne maram." "Zelo mi je žal." "Zakaj?" "Ker te ima prav gotovo rad." Lizika zažari, toda skuša napraviti brezbržen obraz. "On — da bi mene imel rad? Toda, Hana, saj me vendar vedno draži in ježi." "To je vse v šali." "Saj ravno to me ježi, želim, da z menoj govori vse resno. Z Dito ne govori tako." "Ne, Lizika, z Dito govori samo resno in stvarno. S teboj pa se vedno rad nekoliko pošali, to pa dela samo zato, ker te ima rad. Ko bi videla, kako mu žare oči, kadar govorim o tebi kaj dobrega in lepega." "Ali delaš to?" "I, če o tebi govorim, morem govoriti samo kaj lepega in lepega in vedno obrne pogovor na tebe, kadarkoli se razgovarjam z njim."

Nekaj časa je vse tiho. Lizika zaničljiva gleda pred se, nato pa vpraša Hano: "Ali v resnici misliš, da me hoče samo dražiti." "Prav gotovo." "In — ali si prepričana o tem, da me ima malo rad?" "Seveda!" "Prav velika častna beseda?" Hana se zasmije. "Ali je več vrst častnih besed?" "Seveda; najhujšo damo samo pri šaljivih priložnostih, veliko pa, kadar je popolnoma resno." "Naj bo tedaj, dam ti popolnoma resno častno besedo, da sem prepričana, da te dr. Warren nima samo malo, ampak zelo rad." Liza živalno poskoči. "Veš kaj, sedaj sem dovolj sedela, sedaj pa se hočem malo razletati." In anglo, kot bi jo gnal notranji nemir, steče proti gozdu. Hana ostane pri svojem delu in zaničljivo gleda za njo. Globok vzdih se izvije iz njenih prsi in oči ji zopet gledajo resno in žalostno, kot vedno, kadar Lizika ni bilo pri njej. Naglo dela dalje, kot bi morala sekundo dolgo zamudno nadomestiti. Tako se sedi, ko se vrne tudi Herbert s polja, kjer je bilo v zgodnji pomladi mnogo dela. Hana vidi sedeti, še predno pa ga Hana zagleda, skoči s konja in naglo pride k njej. "No, očarljiva mala gospa — še vedno jezna?" Od onega večera se nista več videla. Hana ga ne pogleda, kajti bala se je njegovega poželjivega pogleda, ki jo je bolj poniževal kot najhujše je besede njegove matere. "Nujno te prosim, da me ne imenuješ tako," mu pravi s tresočim glasom. "Zakaj pa ne? Saj si vendar krasna, majhna gospa." "Tega ne maram slišati; saj me tudi ne kličeš tako v prijetnosti svoje matere."

Herbert pa se zaničljivo zasmije. "E, njej tudi ni treba slišati; to se tiče samo nju. Ne bodi tako trdovratna, mala gospa. Popolnoma tiho moreva imeti krasno življenje. Ali ne veš, da si me napravila popolnoma nemnega, ker se mi tako upiraš? Misliš si, kaj ne: malo upiranja podžge poželenje." "Jaz samo mislim, da je to, s čimur mi prihajaš nasproti, mnogo bolj poniževalno in bolj razžaljevalo, kot vse, kar mi je bilo do sedaj prizadetega," pravi trdo. "Kako si nemna, lepa gospa. Jaz pa ne maram ničesar manj kot tebe poniževati in žaliti. Zato si prelepa. Ko bi le hotela, bi si med seboj mogla biti mnogo in bi si pomagala na Altweiese preganjati dolgočasje." Hana pa ponosno dvigne glavo. "S teboj odklanjam vsako skupnost in si prepovedujem tako obnašanje proti meni," mu pravi ježno. Herbert se smeje. "O, kako znaš biti tudi ogenj bruhajoči hudiček, česar na tvojem Mater Dolorosa obrazu ne bi pričakoval. Vedno sem si mislil, da s tvojim obrazom ni vse prav, odkar mi je znana tvoja zadeva z Moranom. Prekrasna si, kadar ti jeza žari iz oči. Zdi se mi, da si izkušena v vseh umetnostih koketnosti. Odkar vem, koliko odločnosti skrivaš pod svojimi navidezno hladnim mirom, si mi popolnoma zmešala glavo, v resnici popolnoma zmešala."

(Dolje zbledelaj.)

V PREDPRODAJI —

Slovensko-Amerikanski KOLEDAR ZA LETO 1938

IZIDE NOVEMBRA MESECA

160 STRANI ZANIMIVEGA ČTIVA ... POVESTI ... ZEMLEJEPISJE ... ZGODOVINA ... NARAVOSLOVJE ... S SLIKAMI

LETOS BO POSEBNO ZANIMIV

Cena Koledarja je 50 centov.

NAROČITE PRI:

KNJIGARNI

"Glas Naroda"

216 West 18th Street

New York

KDOR GA VNAPREJ NAROČI MU POSLJEMO VELIK ZEMLEVID

ZDRUŽENIH DRŽAV

kateremu je dodanih pet zgodovinskih zemljevidov Amerike. Na drugi strani zemljevida se imena vseh ameriških mest in koliko prebivalcev imajo.

Nadalje: Koliko prebivalcev je imela vsaka ameriška država pri predzadnjem in pri zadnjem ljudskem štetju; glavno mesto vsake države in število prebivalstva. Zračna razdalja med večjimi mesti.

Zgodovinski podatki posameznih držav.

Razdalja med ameriškimi mesti in mesti v Južni Ameriki, itd.

VELIKOST 17 x 24 palcev

Kdor naroči Koledar sedaj, bo dobil ta zanimiv zemljevid brezplačno.

5000 let stara kultura v Indiji

Ob reki Indus, kakih 200 kilometrov nad Hajderabadom, se sedaj razteza pušča pokrajina, ki pa ni bila vedno tako pušča in prazna. Kakor dandanes. Pred 5000 leti so se tam kaj najbrž dvigale cvetoče pokrajine z lepimi mesti, kar dokazujejo najnovejša izkopavanja. Tam so že leta 1932 začeli kopati Indijanci, da bi odkrili sledove nekdanje indijske kulture. Za njimi se je te naloge lotil angleški učenjak, sir John Marshall, ki je imel na razpolago dovolj denarja. Temu se je posrečilo, da je odkril najprej mesto "Mohenjo-daro". Gomilo mrličev. Zadnji dve leti pa so tamkaj odkrili še dve drugi mesti, ki sta cveteli nekako med leti 3250 in 2750 pred Kristusovim rojstvom. Ta izkopavanja so dokazala, da je v tistih starodavnih mestih pred 5000 leti bila tako visoko razvita stanovanjska kultura, ki je v marsičem podobna sedanji moderni. Ta kultura se je po vseh znakih razširila na ozemlju, ki je kakih 1000 milj dolgo in 1000 milj široko.

Značilno je, da so bile vse hiše teh mest, tudi najrevnejše, zgrajene nad zemljo iz dobro žgane opeke. Sicer je znano, da so v tistih časih revnejši prebivalci le v kočah, zgrajenih iz posušene ilovice. Prav tako je zanimivo, da je bilo vse mesto preskrbljeno s popolno podzemeljsko kanalizacijo, v katero se je stekala vsa voda iz hiš. V hišah so imeli dobro zidane greznice, v katerih se je nabiralo vse, kar ni bilo tekoče, medtem ko je tekoče odpadke pobiral kanal, ki jih je odvedel v glavni kanal. Kanali pa so bili tako veliki, da je po njih lahko hodil odrasel človek, ne da bi se mu bilo treba pripogibati. Mnogo hiš je imelo dobro izolirane sobe, v katerih so bili vodnjaki, v katerih so pomivali in se kopali. Kjer je potreba nanesla, so izpirali zidove z asfaltno. Našli so celo stranišča s sedeži. Tudi tu kaj so celi narejene iz dobro sežgane gline ter napeljavne kanale. Po nekaterih hišah so kuhinjske odpadke metali v odprtine v zidu, kjer so bili narejeni stenski kanali v podzemlje.

Sredi mesta je bilo veliko kopalnice, ki se lahko da primerjati s pompejanskimi izza cesarskih časov. Sredi kopalnice je bil plavalni bazen, okoli njega pa cela vrsta stebrovja. Za stebrovjem pa so bile posamezne kopalne kabine. Prehrano prebivalstva, ki je bilo vsekakor na visoki kulturni stopnji, je oskrbovalo poljedelstvo in trgovina. Najvažnejši vlogi je imela pšenica, ječmen in datlji. Izmed domačih živali so ugotovili doslej celuba, bivola, buše, ovce, svinje in velblode. Jedli pa so tedanji prebivalci tudi perutnino, želve, ribe, sočivje in sadože. Lovili so bizona, nosoroga, tigra, opice, medveda in zajca. Našli so orožje najbolj različnih vrst, vendar nobenega meča. Orožje je narejeno iz bron ali iz kamna. Iz iste snovi so narejene sekire, žage, srpi, britve. Železa takrat še niso poznali. Pač pa so našli 558 pekatnikov, ki so uređevali različne živali. Na njih so odkrili tudi doslej neznan pisavo, katere še niso mogli razvozlati. Kakih 160 izmed teh pisemskih ostankov je na las podobnih pisavi, katero so odkrili na tako zvalnih Velikonočnih otokih. O ljudeh tiste kulturne periode pa doslej še ni nič znano. Ohranjenih je le nekaj redkih plastik, ki pa ne povedo mnogo.

Iz Jugoslavije.

37 tablet veronala zavžil.

V Novem Sadu si je hotel končati življenje trgovski potnik Salomon Morena iz Beograda. V vodi je raztopil 37 tablet veronala in zavžil. Prepeljali so ga v bolnišnico, kjer mu bodo zdravniki skušali rešiti življenje.

Brat ustrelil brata.

V vasi Zasadbreg blizu Čakovca se je odigrala težka rodbinska tragična. Stjepan Martić je ustrelil s samokresom svojega brata Franjo. Brata sta se prepirala, ker Stjepan nima otroka, Franjo jih je pa imel pet. Prepirala sta se zaradi očetove zapuščine.

BERAČ Z VELIKIM ZAKLADOM.

Na glavni varšavski cesti se je zgrudil te dni 87-letni poklen berač Zdislav Prizsel in je bil takej mrtov. Zadel ga je kap.

Stari mož je imel za seboj kaj pestro in razgibano življenje. Kot sin berača je nasledil "poklie" svojega očeta in je potoval najprej po sosednih deželah, kjer se je na ljudskih veseljah in sejnih seznanjal z ugodnimi prilikami za beračenje, ki jih je potem za določen delež odklajal svojim prijateljem. Kot osebnost, ki je med berači uživala velik ugled, je prepotoval tako vse evropske države in je svoje izkušnje izkoristil za pouk.

V sami Varšavi obstoji beraška akademija, v kateri se lahko nauči vsega, kar bi ti pomoglo povečavati donos beračenja. Tudi v Pragi je Prizsel ustanovil takšno beraško akademijo. Policija jo je izsledila, ko se je beraštvo v tem

KRETANJE PARNIKOV SHIPPING NEWS

17. novembra: Queen Mary v Cherbourg

20. novembra: Champlain v Havre Conte di Savoia v Genoa

24. novembra: Normandie v Havre Berengaria v Cherbourg

28. novembra: Europa v Bremen

27. novembra: Vulcania v Trst

1. decembra: Queen Mary v Cherbourg

4. decembra: Lafayette v Havre Rex v Genoa

8. decembra: Normandie v Havre Aquitania v Cherbourg

PIŠITE NAM ZA CENE VOZNIH LISTOV, rezervacijo kabin in pojasnila za potovanje.

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY (Travel Bureau) 216 W. 18th St., New York

11. decembra: Roma v Genoa
15. decembra: Queen Mary v Cherbourg Europa v Bremen Conte di Savoia v Genoa
22. decembra: Aquitania v Cherbourg
23. decembra: Aquitania v Cherbourg
23. decembra: Saturnia v Trst
26. decembra: Normandie v Havre

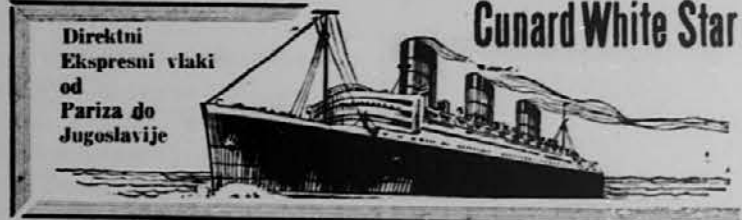

4 BOŽIČNI IZLETI pod Osebnim Vodstvom v JUGOSLAVIJO

ODPLUTJA IZ NEW YORKA: BERENGARIA 25. nov., QUEEN MARY 1. dec. AQUITANIA 8. dec., QUEEN MARY 15. dec.

Za vsa navodila se obrnite na:

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY 216 West 18th Street :: :: New York

Direktni Ekspresni vlaki od Pariza do Jugoslavije

mestu na nepričakovan način razpaslo. Zaprla jo je in njene "ravnatelj", ki je šel takrat okrog 60 let je izginal. Vrnil se je na Poljsko in je so se glasile na skupno vsoto četrtilijuna zlotov.

ZEMLEVIDI

STENSKI ZEMLEVIDI JUGOSLAVIJE

Na močnem papirju s platnenimi pregibi 7.50

POKRAJNI ROČNI ZEMLEVIDI:

Jugoslavija 30

Dravska Banovina 30

CANADA 40

ZDRUŽENIH DRŽAV

VELIKI 40

MALI 15

NOVA EVROPA 50

ZEMLEVIDI POSAMEZNIH DRŽAV:

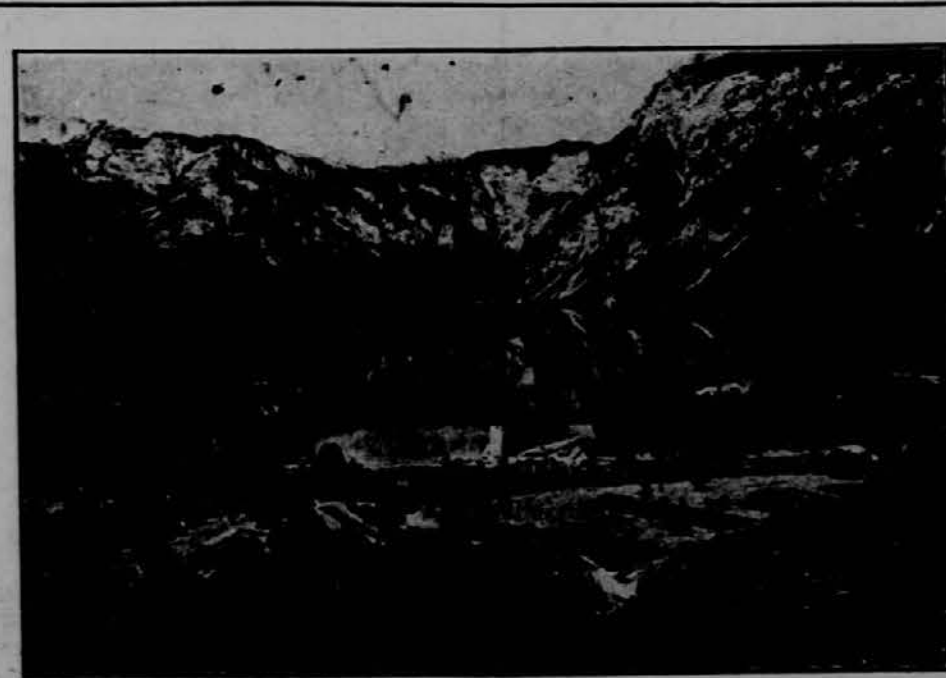
Alabama, Arkansas, Arizona, Colorado, Kansas, Kentucky, Tennessee, Oklahoma, Indiana, Montana, Mississippi, Washington, Wyoming 25

Illinois, Pennsylvania, Minnesota, Michigan, Wisconsin, West Virginia, Ohio, New York, Virginia 40

Narčilom je priložiti denar, bodi ali v gotovini, Money Order ali poštne znamke po 1 ali 2 croti. Če pošljete gotovino, rekomandirajte pism.

KNJIGARNA "GLAS NARODA"

216 W. 18 Street New York, N. Y.

Bohinjso jezero

KNJIGARNA "GLAS NARODA"

216 WEST 18th STREET, NEW YORK

V stoterih slovenskih domovih boste našli to knjigo umetniških slik. Naročite jo še vi.

"Naši Kraji"

Slike so iz vseh delov Slovenije in vemo, da boste zadovoljni.

Zbirka 87 fotografij v bakrotisku na dobrem papirju vas stane —

\$1.